

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 580

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 2 iulie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 67 din 18 februarie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Codul de procedură civilă	2–3
Decizia nr. 68 din 18 februarie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 729 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă	4–6
Decizia nr. 71 din 18 februarie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	6–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
2.032/776. — Ordin al ministrului finanțelor publice și al secretarului general al Guvernului pentru modificarea art. 10 din Procedura de avizare tehnică a modelelor de aparate de marcat electronice fiscale definite la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr. 3.247/1.179/2017	8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 8 din 2 martie 2020 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	9–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 67**

din 18 februarie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Corneliu Căileanu în Dosarul nr. 9.946/99/2017 al Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 902D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv Decizia nr. 712 din 9 noiembrie 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 15 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 9.946/99/2017, **Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 78 alin. (2) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Corneliu Căileanu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri privind anularea unui act administrativ, respectiv anularea parțială a Hotărârii Senatului Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași referitoare la validarea concursului pentru ocuparea postului didactic de asistent universitar.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt lipsite de claritate și previzibilitate, întrucât dau posibilitatea judecătorului să respingă acțiunea ca inadmisibilă, pe motiv că nu poate introduce în cauză persoanele interesate de actul respectiv. Se mai susține, în același timp, că prevederile legale criticate dau

posibilitatea judecătorului de a atribui, din oficiu, în mod arbitrar și cu depășirea atribuțiilor puterii judecătorești, calități procesuale diferitelor persoane participante în proces, în condițiile în care calitatea procesuală este atribuită de lege, iar nu de către judecător, acesta putând doar verifica dacă persoanele din proces au calitate procesuală, ceea ce contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (2) privind preeminența legii și art. 124 alin. (2) referitor la caracterul unic, imparțial și egalitar al justiției.

6. Se mai susține că este încălcat principiul disponibilității, coroborat cu principiul accesului liber la justiție, dat fiind faptul că „reclamantul are dreptul să decidă cu cine dorește să se judece, și care se vede astfel obligat să se judece cu persoane cărora nu le reproșează nimic și față de care nu are nicio pretenție”. De asemenea, sunt încălcate aceste principii și în raport cu persoana care ar trebui introdusă în cauză, „obligând-o pe aceasta să se judece în contradictoriu cu persoane în raport cu care nu și-a exprimat în niciun fel dorința de a se judeca.” În acest mod sunt încălcate și principiile imparțialității justiției și al independenței judecătorului, precum și principiul nediscriminării, prin faptul că judecătorul devine părțitor în favoarea terțului pe care dorește să-l introducă în cauză.

7. **Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens arată că textul de lege criticat este previzibil, respectând egalitatea în fața legii și a autorităților publice a tuturor cetățenilor, fără privilegii și fără discriminări, aplicându-se uniform și asigurând, în același timp, accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. Se mai apreciază că prevederile legale criticate sunt în acord cu principiul disponibilității, dar și cu principiul rolului activ al judecătorului, consacrat de art. 22 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în virtutea căruia judecătorul poate propune lărgirea cadrului procesual în scopul asigurării unei soluționări juste și complete a cauzei. Acest din urmă principiu de bază al dreptului procesual are o semnificație complexă, fiind derivat din dispozițiile cuprinse în art. 124 alin. (2) din Constituție, care consacră trăsăturile ce trebuie întrunite de justiție într-un stat de drept. Pentru a putea fi unică, egală și imparțială, justiția trebuie realizată de judecători care să dispună de putere de apreciere asupra unor aspecte diverse, inclusiv în ceea ce privește depunerea tuturor diligențelor în vederea stabilirii corecte și cuprinzătoare a cadrului procesual. Se invocă în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 1.567 din 7 decembrie 2010.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 78 alin. (2) — *Condiții. Termen* cuprins în Cartea I — *Dispoziții generale*, titlul II — *Participanții la procesul civil*, cap. II — *Părțile*, secțiunea 3 — *Alte persoane care pot lua parte la judecată*, subsecțiunea 2 punctul IV *Introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane* din Codul de procedură civilă, potrivit căror: „(2) În materie contencioasă, când raportul juridic dedus judecătii o impune, judecătorul va pune în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a altor persoane. Dacă niciuna dintre părți nu solicită introducerea în cauză a terțului, iar judecătorul apreciază că pricina nu poate fi soluționată fără participarea terțului, va respinge cererea, fără a se pronunța pe fond.”

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate se invocă prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, art. 15 alin. (1) referitor la universalitatea drepturilor, libertăților și a obligațiilor, art. 16 alin. (1) și (2) referitoare la egalitatea în drepturi, art. 20 — *Tratatul internațional privind drepturile omului*, art. 21 alin. (1) și (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la apărare, art. 51 alin. (1) privind dreptul de petiționare, art. 124 — *Înfăptuirea justiției*, art. 126 alin. (6) privind controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului

15. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Corneliu Căileanu în Dosarul nr. 9.946/99/2017 al Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 februarie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

administrativ. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil* și ale art. 13 — *Dreptul la un recurs efectiv* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, sub aspectul admisibilității acesteia, Curtea reține că prezenta excepție a fost invocată după introducerea în cauză a intervenientului forțat, instanța procedând în continuare la soluționarea cauzei. Or, potrivit textului de lege criticat, dacă părțile nu sunt de acord cu introducerea în cauză a terțului, acesta nu va interveni în proces, însă, în măsura în care o atare introducere era necesară, instanța va respinge acțiunea. Dimpotrivă, în cauza dedusă soluționării instanței de judecată, a fost lărgit cadrul procesual, prin introducerea în cauză a intervenientului forțat. Ca atare, în condițiile în care principala critică de neconstituționalitate constă în nemulțumirea autorului excepției legată de faptul că textul de lege criticat permite judecătorului să respingă cererea, fără a se pronunța pe fond, atunci când apreciază că pricina nu poate fi soluționată fără participarea terțului, nu se relevă interesul direct al invocării prezentei excepții de neconstituționalitate, dat fiind faptul că instanța a introdus în cauză terțul și a continuat judecarea acțiunii, fiind, astfel, în mod evident depășit momentul procesual al pertinentei invocării acesteia.

14. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, incidența textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești nu trebuie analizată în abstract, ci trebuie verificat, în primul rând, interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales prin prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității textului de lege criticat (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 465 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 29 octombrie 2014). Prin urmare, din această perspectivă, nefiind îndeplinită legătura cu soluționarea cauzei, impusă de dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Gulie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 68

din 18 februarie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 729 alin. (1) și (3)
din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 729 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Asociația C.A.R. Victoria Mureș I.F.N. din Târgu Mureș în Dosarul nr. 1.633/320/2018/a1 al Judecătoriei Târgu Mureș — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 932D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, în ceea ce privește prevederile art. 729 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, nefiind vorba de o obligație de întreținere față de minori, iar în ceea ce privește dispozițiile art. 729 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, autoarea excepției de neconstituționalitate invocând, în realitate, o problemă de interpretare și aplicare a legii. În subsidiar, se arată că dispozițiile legale criticate instituie limitele de insesizabilitate în ceea ce privește urmărirea veniturilor rezultate din muncă, iar fiecare terț poprit trebuie să verifice aceste limite de insesizabilitate generală prevăzute de textele de lege criticate, precum și limitele de insesizabilitate specială, prevăzute în art. 781 alin. (5) din Codul de procedură civilă. De asemenea, se arată că nu se poate pretinde unui terț poprit să urmărească sumele pe care alți terți popriți sunt obligați să le plătească aceluiași debitor, să facă un cumul al acestor sume și să stabilească sumele care pot fi poprite, acesta putând însă să urmărească doar cotele aferente sumelor pe care el însuși le are de plătit debitorului.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.633/320/2018/a1, **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 729 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Asociația C.A.R. Victoria Mureș I.F.N. din Târgu Mureș într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri privind validarea unei popri.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile art. 729 alin. (3) din Codul de procedură civilă consacră o categorie de venituri exceptate de la poprire,

în cadrul procedurii de executare silită, iar în acest fel anihilează dreptul oricărui creditor cu o creanță certă, lichidă și exigibilă de a-și îndeștula creanța de la un debitor care lucrează cu timp parțial, în două sau mai multe locuri de muncă. Se arată că veniturile debitorului care lucrează cu timp parțial la mai mulți angajatori nu vor putea fi niciodată poprite, în condițiile în care venitul obținut la fiecare dintre acești angajatori nu depășește jumătate din quantumul salariului minim net pe economie. Se susține, în acest sens, că textul de lege criticat nu întrunește criteriile de claritate și previzibilitate, întrucât nu precizează că se referă la veniturile obținute dintr-o normă întregă de muncă, iar nu și la una parțială.

6. **Judecătoria Târgu Mureș — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Se apreciază, în acest sens, că textul de lege criticat nu întrunește criteriile de previzibilitate a normei legale, nefiind clar dacă limitarea cu privire la urmărirea veniturilor obținute din salarii, într-un quantum inferior celui minim pe economie, se referă la angajații care dobândesc aceste venituri la un singur angajator, sau include și angajații care dobândesc aceste venituri din contracte individuale de muncă cu norma parțială, precum și dacă limitarea privește, în acest din urmă caz, veniturile totale ale acestor angajați sau se raportează la fiecare salariu distinct. Se mai apreciază că sunt încălcate prevederile art. 16 și 44 din Constituție, întrucât sunt discriminați creditorii acelor debitori care sunt angajați cu norma parțială la mai mulți angajatori, cumulând norma de 8 ore, astfel încât raportat la fiecare salariu în parte este aplicabilă limitarea prevăzută de art. 729 alin. (3) din Codul de procedură civilă, însă în realitate, aceștia, cumulativ, realizează venituri superioare salariului minim pe economie, sau cel puțin superioare limitei de jumătate din venitul minim pe economie. Astfel, acești debitori nu vor putea fi urmăriți sau vor putea fi urmăriți limitat, raportat la partea ce depășește jumătate din venitul minim național, deși, în realitate, veniturile lor cumulate nu s-ar încadra în dispozițiile art. 729 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Instanța apreciază că acești creditori sunt discriminați față de creditorii acelor debitori care sunt angajați cu normă întregă de 8 ore și care realizează venituri urmăribile.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 729 — *Limitele urmării veniturilor bănești* alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora: „(1) *Salariile și alte venituri periodice, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia pot fi urmărite:*

a) *până la jumătate din venitul lunar net, pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii;*

b) *până la o treime din venitul lunar net, pentru orice alte datorii.*

(...)

(3) *Veniturile din muncă sau orice alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, în cazul în care sunt mai mici decât cuantumul salariului minim net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părții ce depășește jumătate din acest cuantum.”*

11. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la criteriile de calitate a legii, art. 16 alin. (1) și (2) privind principiul egalității în drepturi, art. 21 alin. (1) și (2) referitor la accesul liber la justiție, art. 44 alin. (2) privind garantarea proprietății private și art. 45 — *Libertatea economică*.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în esență, autoarea acesteia critică soluția legislativă care instituie anumite limite procentuale ale urmării silită a veniturilor bănești ale debitorului, arătând că veniturile debitorului care lucrează cu timp parțial la mai mulți angajatori nu vor putea fi niciodată poprite, în condițiile în care venitul obținut la fiecare dintre acești angajatori nu depășește procentul permis de lege în vederea exercitării urmării silită.

13. Curtea reține că textul de lege criticat instituie limitele în care pot fi urmărite anumite categorii de venituri, în funcție de specificul lor, constituind o veritabilă normă de protecție socială a debitorului, care să-i permită acestuia asigurarea mijloacelor de existență, concomitent cu achitarea debitelor, implicit fiind asigurată și protecția creditorului, în vederea recuperării creanței. Astfel, veniturile cu caracter periodic ale debitorului, care sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, pot face obiect al urmării silită, până la jumătate din venitul lunar net (pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii), respectiv până la o treime din venitul lunar net pentru orice alte datorii. De asemenea, în cazul în care veniturile destinate asigurării mijloacelor de existență ale debitorului sunt mai mici decât cuantumul salariului minim net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părții ce depășește jumătate din acest cuantum. Așadar, prevederea legală criticată nu instituie o interdicție absolută de urmărire a veniturilor, ci numai o limitare de urmărire a veniturilor al căror cuantum este mai mic decât salariul minim net pe economie, creditorii putând urmări acea parte a salariului ce depășește jumătate din salariul minim net pe economie. Prin poprire, pot fi urmărite orice sume care constituie un venit al debitorului, cu condiția de a fi plătite cu caracter de durată și periodic, iar pentru a se urmări în limita prevăzută de art. 729 alin. (3) din Codul de procedură civilă, trebuie să aibă destinația de a asigura existența zilnică a debitorului.

14. Astfel, din analiza dispozițiilor legale incidente, Curtea reține că protecția socială a debitorului se întinde asupra sumelor de bani ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, fără a se distinge în funcție de tipul contractelor individuale de muncă,

astfel cum sunt reglementate în Codul muncii, respectiv cu durată determinată sau nedeterminată, prin agent de muncă temporară, cu timp parțial sau prin muncă la domiciliu. Tot astfel, prevederile legale criticate, respectiv art. 729 alin. (3) din Codul de procedură civilă, nu instituie nicio diferențiere în raport cu sursa veniturilor din muncă, fără a specifica dacă acestea sunt obținute de la un singur angajator sau mai mulți angajatori, ceea ce înseamnă că totalitatea veniturilor debitorului, obținute din muncă, sau din orice alte sume ce i se plătesc periodic acestuia, pot fi urmărite în limitele instituite de textul de lege criticat — *ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus*.

15. Curtea reține că autoarea excepției de neconstituționalitate este nemulțumită de faptul că textul de lege criticat nu prevede nicio soluție în privința aplicării sale și în cazul în care debitorul urmărit dobândește veniturile din contracte de muncă cu normă parțială la mai mulți angajatori, iar venitul obținut la fiecare angajator în parte nu depășește limita în care acesta poate fi urmărit. Or, o asemenea susținere vizează însă o chestiune de interpretare și aplicare a legii, în sensul stabilirii surselor de venituri totale ale debitorului urmărit, o asemenea operațiune intrând în competența exclusivă a instanței de judecată, care poate să verifice aceste aspecte fie la inspectoratele teritoriale de muncă — în privința naturii juridice a contractelor de muncă încheiate de debitor, fie la direcțiile generale regionale ale finanțelor publice/administrațiile județene/de sector ale finanțelor publice — în ceea ce privește cuantumul veniturilor debitorului.

16. Cu privire la interpretarea și aplicarea legii, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că acestea acoperă identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit. iar instanța de judecată este cea care poate dispune de instrumentele necesare pentru a decide cu privire la aceste aspecte (a se vedea Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009). Printr-o jurisprudență constantă, Curtea s-a pronunțat cu privire la competența exclusivă a instanțelor judecătorești de a soluționa probleme care țin de interpretarea și/sau aplicarea legii. Astfel, prin Decizia nr. 504 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 22 decembrie 2014, paragraful 14, Curtea s-a pronunțat în sensul că, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992, aceasta asigură controlul de constituționalitate a legilor, a ordonanțelor Guvernului, a tratatelor internaționale și a regulamentelor Parlamentului, prin raportare la dispozițiile și principiile Constituției. Așadar, aplicarea și interpretarea legii nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională, acestea fiind de resortul exclusiv al instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție. Prin urmare, având în vedere că în prezenta cauză critica formulată vizează modul de interpretare și aplicare a prevederilor legale criticate, Curtea reține că soluționarea acesteia excedează competenței sale. Potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea „se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată”, iar nu cu privire la modul de interpretare și aplicare a legii în concret la o cauză. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 729 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă prin prisma art. 2 alin. (2) și (3) din Legea nr. 47/1992 este inadmisibilă.

17. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 729 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Asociația C.A.R. Victoria Mureș I.F.N. din Târgu Mureș în Dosarul nr. 1.633/320/2018/a1 al Judecătoriei Târgu Mureș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Târgu Mureș — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 februarie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Gulie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 71

din 18 februarie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Elena Ene, Cristian Georgescu, Constantin Radu și Mihaela Dinescu în Dosarul nr. 4.544/105/2016* al Tribunalului Prahova — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.023D/2018.

2. La apelul nominal răspunde autoarea excepției Elena Ene, personal și reprezentată de doamna avocat Luminița Gaborfi, din Baroul Prahova, cu delegație depusă la dosar. De asemenea, doamna avocat îl reprezintă și pe autorul excepției, Constantin Radu. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului autorilor excepției, care solicită admiterea acesteia. În acest sens, arată că sintagma „construcții ușoare și demontabile”, cuprinsă în textul de lege criticat, nu a fost definită în legea criticată, nici în normele de aplicare ale acesteia ceea ce contravine principiilor constituționale ale clarității și previzibilității normei legale, precum și securității juridice. Se mai arată că preambulul actului normativ criticat nu lămurește înțelesul acestei sintagme, nici prin explicitarea acestuia și nici prin enumerarea limitativă a tipurilor de

construcții care intră în această categorie. Se mai susține că restituirea terenurilor pe care se aflau astfel de construcții se putea face în funcție de natura construcțiilor edificate în mod legal, înainte de intrarea în vigoare a legii. Lipsa acestei definiții conduce la o interpretare arbitrară a textului de lege, ceea ce nu reflectă voința legiuitorului. De asemenea, în speță nu poate fi vorba de o problemă de interpretare și aplicare a legii de către autoritățile publice care au atribuții în acest domeniu, dat fiind faptul că nu există niciun element concret care să concure la o determinare concretă a acestei sintagme. Se mai arată că în normele metodologice de aplicare a legii criticate există o altă noțiune nouă, și anume „garaje cu durată limitată în timp”, astfel încât nu se poate face o interpretare și aplicare coerentă a legii. Se mai arată că textul de lege criticat are un caracter general, ceea ce conduce la interpretări multiple și arbitrare, fiind în contradicție și cu prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Invocă cele statuate în jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la principiul preeminenței dreptului. Depune concluzii scrise.

4. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, arată că dispozițiile legale criticate sunt redactate cu suficientă precizie și claritate, astfel încât destinatarii normei să-și adapteze conduita în conformitate cu aceasta. Invocă cele statuate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la principiul generalității legilor și arată că interpretarea acestora intră în competența autorităților publice care le aplică, în speță primarul municipiului Ploiești, respectiv a instanței de judecată. Se mai arată că sintagma criticată a fost lămurită în normele metodologice de aplicare a Legii nr. 10/2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Decizia civilă nr. 889 din 20 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 4.544/105/2016*, **Tribunalul Prahova — Secția I**

civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989. Excepția a fost invocată de Elena Ene, Cristian Georgescu, Constantin Radu și Mihaela Dinescu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni privind constatarea nulității absolute a unei dispoziții de restituire în natură a unui imobil, în temeiul Legii nr. 10/2001.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că textul de lege criticat nu îndeplinește nici cerințele constituționale de claritate și previzibilitate a normei legale și nici pe cele statuate de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, întrucât nu definește sintagma „construcții ușoare sau demontabile”. În acest sens, se arată că această sintagmă are caracter general, ceea ce poate conduce la interpretări multiple, arbitrare, în ceea ce privește categoriile de construcții ce pot fi considerate ușoare sau demontabile, fiind prejudiciate, în acest mod, drepturile și interesele legitime ale persoanelor care au edificat astfel de construcții, cu respectarea normelor legale în vigoare. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, principiul preeminenței dreptului presupune existența unor legi clare, ale căror norme să nu fie supuse unor interpretări diferite, de natură a afecta securitatea raporturilor juridice, ca urmare a pronunțării unor soluții diferite, asupra aceleiași probleme juridice.

7. **Tribunalul Prahova — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că prevederea legală criticată este în acord cu principiul constituțional al securității juridice, în componenta sa referitoare la calitatea legii, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie. De asemenea, apreciază că determinarea, în concret, a categoriilor de construcții ușoare și/sau demontabile ține, în realitate, de interpretarea și aplicarea legii de către autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 10 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, potrivit căroră: „(3) Se restituie în natură terenurile pe care s-au ridicat construcții neautorizate în condițiile legii după data de 1 ianuarie 1990, precum și construcții ușoare sau demontabile.”

12. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul securității juridice, în componenta sa referitoare la calitatea legii.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, referitor la cerințele de claritate, precizie și

previzibilitate ale legii, în jurisprudența sa a statuat că una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative și că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia Curții Constituționale nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

14. Cu toate acestea, cu privire la modul de reglementare a normelor, Curtea Constituțională, având în vedere principiul generalității legilor, a reținut că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, și Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59). Întinderea noțiunii de previzibilitate depinde însă, într-o largă măsură, de conținutul textului respectiv, de domeniul la care se referă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Asemenea consecințe nu au nevoie să fie previzibile cu o certitudine absolută. O atare certitudine, oricât de dorită ar fi, este imposibil de realizat și, mai mult, poate da naștere unei rigidități excesive a reglementării. Prin urmare, existența unor probleme de interpretare și aplicare a legii este inerentă oricărui sistem de drept, deoarece, în mod inevitabil, normele juridice au un anumit grad de generalitate.

15. Aplicând aceste considerente de principiu la prezenta cauză, Curtea reține că sintagma „construcții ușoare sau demontabile” este precis simplificată în pct. 10.4 din Normele metodologice de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 250/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 3 aprilie 2007, potrivit căroră: „(...) Se vor restitui în natură terenurile pe care au fost amplasate construcții ușoare sau demontabile (garaje, chioșcuri și altele asemenea), chiar dacă amplasarea acestora a fost autorizată (construcțiile care au acest regim se amplasau, potrivit legii, numai pe perioada determinată, adică autorizația era temporară) (...)”

16. Prin urmare, Curtea reține că norma criticată îndeplinește cerințele de precizie și claritate, fiind redactată cu o suficientă precizie, de natură să permită destinatarilor punerea ei în aplicare, aceasta urmând a fi interpretată în raport cu prevederile similare cuprinse în Normele metodologice de aplicare a actului normativ criticat.

17. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Elena Ene, Cristian Georgescu, Constantin Radu și Mihaela Dinescu în Dosarul nr. 4.544/105/2016* al Tribunalului Prahova — Secția I civilă și constată că prevederile art. 10 alin. (3) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Prahova — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 februarie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Irina Loredana Gulie

**ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE**

MINISTERUL FINANȚELOR PUBLICE
Nr. 2.032 din 15 iunie 2020

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
Nr. 776 din 24 iunie 2020

ORDIN

pentru modificarea art. 10 din Procedura de avizare tehnică a modelelor de aparate de marcat electronice fiscale definite la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr. 3.247/1.179/2017

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 7 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 137/2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului,

ministrul finanțelor publice și secretarul general al Guvernului emit următorul ordin:

Art. I. — Articolul 10 din Procedura de avizare tehnică a modelelor de aparate de marcat electronice fiscale definite la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice și al ministrului comunicațiilor și societății informaționale nr. 3.247/1.179/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 12 ianuarie 2018, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică — ICI București verifică și/sau testează cerințele

prevăzute de normele metodologice referitoare la comunicația aparatelor de marcat electronice fiscale în modul de lucru online, cu excepția funcțiilor care vizează transmiterea de mesaje între Sistemul informatic național de supraveghere și monitorizare a datelor fiscale al Agenției Naționale de Administrare Fiscală prevăzut de ordonanța de urgență și aparatele de marcat electronice fiscale, și, respectiv, blocarea aparatelor de marcat electronice fiscale.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 8**din 2 martie 2020**

Dosar nr. 3.315/1/2019

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Grecu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Elena Gherasim	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adrian Remus Ghiculescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Marius Ionel Ionescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Nicolae Gabriel Ionaș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gabriel Viziru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Horațiu Pătrașcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Florentina Dinu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mona Magdalena Baci	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Georgeta Negrilă	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Elisabeta Roșu	— judecător la Secția a II-a civilă
Eugenia Voicheci	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Aida Popa	— judecător la Secția penală
Ana-Hermina Iancu	— judecător la Secția penală

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii este constituit conform art. 516 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 271 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror șef al Serviciului judiciar civil din cadrul Secției judiciare, Diana Berlic.

4. La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent la Secțiile Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 273 din Regulamentul Î.C.C.J.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a luat în examinare sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov cu privire la următoarea problemă de drept: „*Contencios subiectiv sau contencios obiectiv. Organism social interesat — asociație, invocarea interesului legitim public trebuie sau nu să fie subsidiară invocării unui interes legitim privat.*”

6. Magistratul-asistent prezintă referatul privind obiectul recursului în interesul legii, arătând că la dosar au fost depuse raportul întocmit de judecătorii-raportori și punctul de vedere formulat de Ministerul Public cu privire la problema de drept supusă dezlegării; de asemenea au fost depuse la dosar opiniile exprimate de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică, din cadrul instanței supreme, și de către specialiști ai facultăților de drept din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași și Universității de Vest din Timișoara, precum și memoriile (*amicus curiae*) formulate de Asociația Salvați Bucureștiul, Asociația Constanța Altfel și Fundația GREENPEACE CEE (CENTRAL EASTERN EUROPE) ROMÂNIA.

7. Președintele completului de judecată, constatând că nu există chestiuni prealabile sau excepții, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general, pentru prezentarea punctului de vedere.

8. Doamna procuror pune concluzii pentru admiterea recursului în interesul legii și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii, în sensul punctului de vedere formulat de procurorul general cu privire la problema de drept supusă dezlegării, exprimat în scris și atașat la dosar, și pentru argumentele acolo expuse.

9. Președintele completului de judecată declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

10. Prin Hotărârea nr. 98 din 22 noiembrie 2019, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție, în temeiul art. 514 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării pe calea recursului în interesul legii asupra următoarei probleme de drept: „*Contencios subiectiv sau contencios obiectiv. Organism social interesat — asociație, invocarea interesului legitim public trebuie sau nu să fie subsidiară invocării unui interes legitim privat.*”

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

11. *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 554/2004):*

„Art. 1. — (1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.

(...)

Art. 2. — (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *persoană vătămată* — orice persoană titulară a unui drept ori a unui interes legitim, vătămată de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate și grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum și organismele sociale care invocă vătămarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor și intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate;

(...)

p) *interes legitim privat* — posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurată;

r) *interes legitim public* — interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice;

s) *organisme sociale interesate* — structuri neguvernamentale, sindicate, asociații, fundații și altele asemenea, care au ca obiect de activitate protecția drepturilor diferitelor categorii de cetățeni sau, după caz, buna funcționare a serviciilor publice administrative;

(...)

Art. 8. — (11) Persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

(...)

III. Examen jurisprudențial — principalele coordonate ale divergențelor de jurisprudență

12. Autorul sesizării arată că examinarea jurisprudenței la nivel național a relevat faptul că instanțele de judecată nu au un punct de vedere unitar în ceea ce privește problema de drept supusă dezlegării, existând două orientări.

13. Într-o primă orientare s-a considerat că un organism social interesat poate promova o acțiune în contencios administrativ, având ca obiect anularea unui act administrativ sau obligarea autorității pârâte să emită un act sau un alt înscris, respectiv să efectueze o anumită operațiune administrativă, în considerarea unui interes legitim public, legea îngrădindu-i doar posibilitatea de a solicita despăgubiri.

14. Au fost invocate dispozițiile art. 8 alin. (1), (11) și (12), raportat la art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 554/2004, arătându-se că organismele sociale interesate sunt asimilate persoanei vătămate, în sensul art. 2 alin. (1) lit. a) din aceeași lege, care îi conferă legitimare procesuală activă.

15. În plus de aceasta, s-a menționat faptul că, potrivit art. 2 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 554/2004, organismele sociale interesate sunt definite ca „structuri neguvernamentale, sindicate, asociații, fundații și altele asemenea, care au ca obiect de activitate protecția drepturilor diferitelor categorii de cetățeni sau, după caz, buna funcționare a serviciilor publice administrative”. Autorul sesizării s-a raportat, în analizarea problemei de drept supuse dezlegării, la o reclamantă — asociație, reprezentând un organism social interesat, având ca obiect de activitate, printre altele, promovarea de acțiuni în instanță pentru obligarea autorităților statului și autorităților administrației publice locale la respectarea Constituției României, legilor, ordonanțelor și hotărârilor Guvernului — așa cum rezultă din statutul acesteia.

16. Din această perspectivă, justifică legitimare procesuală activă în contenciosul administrativ, în sensul art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 554/2004, orice persoană, fizică sau juridică, dacă îndeplinește condiția de a se considera vătămată într-un drept ori într-un interes legitim, printr-un act administrativ, tipic sau asimilat, adresat ei înseși sau altui subiect de drept.

17. Prevederile Legii nr. 554/2004, menționate mai sus, consacră regula *contenciosului subiectiv*, în sensul că un act administrativ poate fi anulat numai dacă se dovedește că a produs reclamantului o vătămare într-un drept ori într-un interes legitim.

18. Condiția vătămării, în sensul art. 2 lit. a) din Legea nr. 554/2004, se face prin raportare la noțiunea de interes legitim, interes care, potrivit art. 1 alin. (1) din aceeași lege, poate fi „atât public, cât și privat”.

19. Chestiunea de drept relevantă constă în a se stabili dacă, în cazul unui organism social interesat, este necesar a se îndeplini condiția prevăzută de art. 8 alin. (11) din Legea nr. 554/2004, respectiv ca interesul public să fie subsidiar unui interes privat.

20. S-a reținut că, din interpretarea coroborată a prevederilor art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) lit. a) teza finală din Legea nr. 554/2004 cu prevederile art. 8 alin. (12) din aceeași lege, un organism social interesat poate promova o acțiune în contencios administrativ, având ca obiect anularea unui act administrativ sau obligarea autorității pârâte să emită un act sau un alt înscris, respectiv să efectueze o anumită operațiune administrativă, în considerarea unui interes legitim public, legea îngrădindu-i doar posibilitatea de a solicita despăgubiri.

21. În această modalitate este reglementat în mod excepțional *contenciosul obiectiv*, care este limitat de aceste condiții, respectiv doar organismele sociale interesate pot să își întemeieze acțiunea pe vătămarea unui interes legitim public, în principal, și nu în subsidiar unui interes legitim privat, iar în contenciosul obiectiv nu pot fi solicitate despăgubiri.

22. S-a arătat că interesul legitim definit de Legea nr. 554/2004 nu se confundă cu interesul procesual definit de Codul de procedură civilă, iar analiza de mai sus vizează interesul legitim în sensul Legii nr. 554/2004 (Decizia nr. 1.728 din 19 octombrie 2018 a Curții de Apel Brașov — Secția contencios administrativ și Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 1.019 din 16 martie 2017).

23. Totodată, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, prin Decizia nr. 3.465 din 8 decembrie 2016, rezolvarea problemei s-a nuanțat, în sensul că identificarea asociațiilor care constituie organisme sociale interesate trebuie făcută printr-o interpretare logică și sistematică a art. 2 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 554/2004.

24. În sprijinul acestei orientări a fost menționată, la capitolul doctrină, lucrarea „Legea contenciosului administrativ comentată și adnotată, ediția a IV-a, revizuită și adăugită”, Gabriela Bogasiu, f. 273, Universul Juridic, București 2018.

25. Într-o altă orientare s-a apreciat că un act administrativ poate fi anulat numai dacă și sub condiția de a se dovedi că a produs reclamantului o vătămare într-un drept ori într-un interes legitim, potrivit art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 554/2004, care consacră *contenciosul subiectiv*.

26. În argumentarea acestei orientări s-a reținut că, din economia dispozițiilor art. 52 din Constituția României și a normelor de ansamblu instituite de Legea nr. 554/2004, acțiunea în contencios administrativ poate fi promovată de orice persoană interesată ale cărei drepturi sau interese legitime au fost vătămate printr-un act administrativ nelegal sau prin refuzul unei autorități administrative de a-i soluționa o cerere legitimă. Prin urmare, reclamant poate fi, ca regulă generală, în sensul art. 1

alin. (1) și (2) din Legea nr. 554/2004, *orice persoană, fizică sau juridică, dacă îndeplinește condiția de a se considera vătămată într-un drept ori într-un interes legitim, printr-un act administrativ, tipic sau asimilat, adresat ei înseși sau altui subiect de drept.*

27. Vătămarea interesului se apreciază prin raportare la noțiunea de interes legitim privat în cadrul contenciosului subiectiv, deoarece, conform art. 2 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 554/2004, prin interes legitim privat se înțelege posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurată.

28. Așa fiind, se poate statua că acțiunile persoanelor fizice se pot întemeia, ca regulă, pe încălcarea drepturilor subiective sau a intereselor legitime legate de aceste drepturi; în mod excepțional, legea lasă posibilitatea de a nu fi declarate inadmisibile nici cererile unei persoane fizice care au drept temei încălcarea unui *interes legitim public*, cu condiția ca afirmarea încălcării acestuia să aibă un caracter subsidiar față de invocarea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim privat, în condițiile art. 8 alin. (1) și (12) din Legea nr. 554/2004.

29. Aceasta, deoarece interesul legitim public reprezintă, conform art. 2 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 554/2004, interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice. Or, o atare restricție în exercitarea acțiunii în contencios administrativ își are rațiunea în eliminarea așa-numitelor „acțiuni populare”, *actio popularis*, înaintate de diverse persoane de drept privat, fizice sau juridice, care nu erau în măsură să justifice, prin raportare la propria persoană, o vătămare a unui drept sau interes legitim privat și, ca atare, își întemeiau acțiunea numai pe teza vătămării interesului public.

30. O atare limitare este compatibilă cu exigențele art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum a fost interpretat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (C.E.D.O.); deoarece urmărește un scop legitim, evidențiat anterior, limitarea nu afectează însăși substanța dreptului, reclamantii putând acționa în lipsa dovedirii lezării unui interes legitim privat în cadrul organismelor sociale interesate, asimilate persoanei vătămăte, conform art. 2 alin. (1) lit. a) teza ultimă, corelat cu lit. s) a aceluiași text din Legea nr. 554/2004.

31. De asemenea, prin instituirea posibilității legitimării procesuale active a organismelor sociale interesate, în înțelesul dat de art. 2 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 554/2004, și deci recunoașterea unei astfel de entități ca subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ se îndeplinește și exigența necesității asigurării unui raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit de lege și mijloacele alese.

32. Prin urmare, reclamantii în calitatea lor de persoane fizice ori grup de persoane fizice, fără personalitate juridică, nu pot acționa ca atare în contenciosul administrativ subiectiv, decât dacă și sub condiția în care dovedesc că sunt titulari ai unor drepturi subiective sau interese legitime private [art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 554/2004] și, drept urmare, nu pot formula o acțiune în contencios obiectiv, respectiv să ceară anularea unui act administrativ, pornind de la premisa lezării unui interes legitim public, decât dacă și sub condiția în care probează că vătămarea interesului legitim public exhiat decurge logic (ca o consecință, să existe deci raport de cauzalitate) din încălcarea dreptului subiectiv sau interesului legitim privat [art. 8 alin. (1) din Legea nr. 554/2004; Decizia Curții Constituționale nr. 66 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 4 martie 2009].

33. În același sens s-a considerat că excepția lipsei de interes este întemeiată, întrucât o acțiune îndreptată împotriva

unui act administrativ nu va putea fi justificată doar prin invocarea unui interes legitim public.

IV. Opinia autorului sesizării

34. Autorul sesizării, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, nu a formulat un punct de vedere propriu-zis cu privire la problema de drept supusă dezlegării.

35. Argumentele corespunzătoare celor două orientări, prezentate mai sus, sunt preluate din „*Punctajul întâlnirii președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal*” — Craiova, 17—18 octombrie 2019.

V. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

36. În opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în fiecare cauză dedusă judecării trebuie făcută distincția cu privire la calitatea în care organismul social interesat acționează — aceea de titular al unui contencios obiectiv, atunci când se invocă vătămarea unui interes legitim public, sau cea de titular al unui contencios subiectiv, atunci când se invocă vătămarea unor drepturi și interese legitime ale unor persoane fizice determinate, în această din urmă situație vătămarea și a unui interes legitim public având doar un caracter subsidiar, sub condiția suplimentară a dovedirii faptului că aceasta decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

VI. Punctul de vedere teoretic exprimat de specialiștii din cadrul facultăților de drept și de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul instanței supreme

37. Înalta Curte de Casație și Justiție a solicitat facultăților de drept din principalele centre universitare naționale opinia științifică cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării; dintre acestea, au răspuns solicitării facultățile de drept din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași și Universității de Vest din Timișoara.

38. *Potrivit Departamentului de drept public din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași*, din interpretarea gramaticală, logică și sistematică a dispozițiilor art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) lit. a), r) și s) și art. 8 alin. (12) din Legea nr. 554/2004, rezultă că un organism social interesat — asociație poate invoca interesul legitim public, necondiționat de invocarea, în subsidiar, a unui interes legitim privat, dacă respectivul organism social interesat — asociație are prevăzut, în statut, ca scop, apărarea interesului public, iar actul administrativ contestat are legătură cu obiectul de activitate al organismului social.

39. *În opinia specialiștilor din cadrul Facultății de drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara*, organismele sociale interesate pot avea legitimitate procesuală activă, în funcție de obiectul lor de activitate și de cauza acțiunii promovate, în oricare dintre cele două tipuri de acțiuni în contencios administrativ: atât în cele care au drept cauză lezarea unui interes legitim public, cât în cele fondate pe lezarea unui interes legitim privat, în care interesul legitim public poate fi invocat numai în subsidiar; aprecierea „*in concreto*” a interesului ce stă la baza promovării acțiunii este de competența instanței investite cu soluționarea cauzei care, în formarea raționamentului său juridic, va ține seama inclusiv de obiectul de activitate al reclamantei.

40. Se arată, de asemenea, că unele dintre organismele sociale pot promova acțiuni în contenciosul administrativ subiectiv, chiar în temeiul legii, menționându-se, cu titlul de exemplu, dispozițiile art. 28 alin. (2) și (3) din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 62/2011*), potrivit cărora sindicatele au calitate procesuală activă în acțiunile în contencios administrativ pentru obligarea unei instituții publice la acordarea unor drepturi

salariale unor funcționari publici, persoane determinate, care au calitatea de membri de sindicat; totodată, organismele sociale pot promova acțiuni în contenciosul administrativ subiectiv și în cazul lezării unui interes legitim propriu, printr-un act administrativ ori printr-o omisiune de a acționa a autorităților publice.

41. Nu în ultimul rând, potrivit art. 8 alin. (12) din Legea nr. 554/2004, în acțiunile în contencios obiectiv, organismele sociale interesate pot solicita anularea unor acte administrative normative sau, după caz, emiterea unor asemenea acte ori a altor înscrisuri, invocând apărarea unui interes legitim public lezat prin abuzul de putere explicit sau implicit al autorității publice pârâte; în schimb, potrivit art. 8 alin. (11) din Legea nr. 554/2004, în acțiunile în contencios subiectiv, organismele sociale interesate pot „invoca apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat”, încălcat sau ignorat de autoritățile publice în cauză.

42. *Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică* din cadrul instanței supreme a apreciat că, în situația acțiunii promovate în contencios administrativ de către organismele sociale interesate, în definiția legală oferită acestora prin dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 554/2004, legiuitorul a avut în vedere reglementarea unui contencios subiectiv, în care invocarea interesului legitim public este una subsidiară invocării unui interes legitim privat, acesta din urmă însă fiind prezumat, în mod relativ, că există. Cum prezumția este relativă, revine părții, atunci când situația obiectivă a speței face ca interesul legitim privat să nu fie unul vădit, să completeze cu alte mijloace de probă prezumția relativă a existenței interesului său legitim privat în promovarea acțiunii.

VII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

43. Au fost identificate următoarele hotărâri, pronunțate de Secția de contencios administrativ și fiscal, care prezintă relevanță cu privire la problema de drept supusă dezlegării: *Decizia nr. 7.134 din 7 noiembrie 2013, Decizia nr. 3.798 din 15 octombrie 2014, Decizia nr. 3.465 din 8 decembrie 2016 și Decizia nr. 1.019 din 16 martie 2017.*

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

44. Instanța de contencios constituțional s-a pronunțat asupra constituționalității prevederilor art. 8 alin. (11) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 prin Decizia nr. 66 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 4 martie 2009.

45. De asemenea, poate fi reținută și Decizia nr. 256 din 14 martie 2006 referitoare la dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. a), l) și p) din Legea nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 341 din 17 aprilie 2006.

IX. Raportul asupra recursului în interesul legii

46. Raportul analizează sesizarea, constatând că, în conformitate cu dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă, s-a făcut dovada existenței unei jurisprudențe neunitare cu privire la chestiunea de drept invocată de titularul sesizării, apreciind că aceasta vizează o singură categorie de subiecte de sesizare a instanței, dintre cele prevăzute de art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 554/2004, și anume organismele sociale interesate, nu și grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică, care reprezintă cea de-a doua categorie de subiecte de sesizare prevăzută de dispozițiile legale menționate.

47. Pentru dezlegarea acestei probleme de drept, judecătorii-raportori propun soluția potrivit căreia, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) lit. a), r) și s) și art. 8 alin. (11) și (12) din Legea nr. 554/2004, în vederea exercitării controlului de legalitate asupra actelor administrative de către organismele sociale interesate — asociații, invocarea interesului legitim public trebuie să fie

subsidiară invocării unui interes legitim privat, acesta din urmă decurgând din legătura directă dintre actul administrativ supus controlului de legalitate și scopul direct și obiectivele asociației, potrivit statutului.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

A. Cu privire la admisibilitatea recursului în interesul legii

48. Verificarea regularității investiții Înaltei Curți de Casație și Justiție impune analizarea condițiilor de admisibilitate a recursului în interesul legii, în conformitate cu dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”, precum și cu dispozițiile art. 514 din același cod, referitoare la obiectul recursului și la titularul dreptului de sesizare. Analiza implică, așadar, mai multe aspecte.

49. Un prim aspect privește *cerința de ordin formal* prevăzută de dispozițiile art. 515 din Codul de procedură civilă — dovada că problema de drept care formează obiectul sesizării a fost soluționată în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii; această cerință de admisibilitate se constată a fi îndeplinită, având în vedere jurisprudența anexată sesizării, ilustrată prin hotărâri judecătorești definitive, din care rezultă că practica neunitară se identifică la nivelul mai multor curți de apel din țară.

50. Astfel, din consultarea jurisprudenței anexate cererii de sesizare, respectiv menționate în cuprinsul acesteia, se constată că există două orientări cu privire la problema de drept supusă dezlegării, după cum s-a arătat mai sus, la cap. III:

— unele instanțe au considerat că un organism social interesat poate promova o acțiune în contencios administrativ având ca obiect anularea unui act administrativ sau obligarea autorității pârâte să emită un act sau un alt înscris, respectiv să efectueze o anumită operațiune administrativă, în considerarea unui interes legitim public, fără a putea însă să solicite și despăgubiri. [Curtea de Apel Brașov — Secția de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 1.728 din 19 octombrie 2018), Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 409 din 8 mai 2019), Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 886 din 13 decembrie 2016), Curtea de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 3.640 din 20 noiembrie 2018), Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 10 din 28 noiembrie 2015)];

— alte instanțe au apreciat că un act administrativ poate fi anulat numai dacă și sub condiția de a se dovedi că a produs reclamantului o vătămare într-un drept ori într-un interes legitim, potrivit art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 554/2004 [Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 323 din 10 aprilie 2017), Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal (Sentița nr. 3.290 din 25 septembrie 2017 și Sentița nr. 4.712 din 5 decembrie 2017), Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal (Decizia nr. 3.465 din 8 decembrie 2016)].

51. În acest sens s-a statuat că „(...) deși Curtea a reținut că reclamanta acționează în calitate de organism social interesat, aceasta avea obligația de a face dovada vătămării unui interes legitim public, cu condiția ca vătămarea acestui interes legitim public să decurgă logic din încălcarea unor drepturi subiective sau a unor interese legitime private, în condițiile art. 8 alin. (11) din Legea nr. 554/2004. Faptul că actul administrativ normativ contestat ar vătămă un interes legitim public nu dispensează partea reclamantă de obligația de a justifica acel interes

personal legitim, direct și actual în promovarea acțiunii, nefiind suficientă argumentarea vizând ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale, sau realizarea competenței autorităților publice.” (Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, Sentința nr. 3.290 din 25 septembrie 2017)

52. Sub aspectul *obiectului recursului în interesul legii*, condiția este ca acesta să se circumscrie dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, respectiv să privească probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești, întrucât finalitatea acestei instituții juridice o constituie asigurarea interpretării și aplicării unitare a legii, *condiție care se constată a fi îndeplinită*, de asemenea.

53. Se constată, de asemenea, că, și sub aspectul *titularului dreptului* de a formula recursul în interesul legii, sesizarea îndeplinește condiția prevăzută de lege, întrucât *autorul sesizării*, Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, se regăsește printre *titularii dreptului de sesizare*, prevăzuți de art. 514 din Codul de procedură civilă.

B. Analiza problemei de drept soluționate în mod neunitar de instanțele judecătorești

54. Preliminar analizării problemei de drept, având în vedere modul general în care aceasta a fost formulată de către titularul sesizării, se impune delimitarea obiectului sesizării, în condițiile în care prevederile art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 554/2004 asimilează persoanei vătămate două categorii de subiecte de sesizare a instanței: organismele sociale interesate, care invocă vătămarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor și intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate, respectiv grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private.

55. Astfel, din lecturarea Hotărârii nr. 98 din 22 noiembrie 2019, prin care Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov a sesizat instanța supremă, în temeiul art. 514 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării pe calea recursului în interesul legii, rezultă că problema de drept a cărei dezlegare se cere este limitată, din punctul de vedere al subiectului de sesizare a instanței, la organismul social interesat — asociație, solicitându-se clarificarea chestiunii dacă suntem în prezența unui contencios obiectiv, situație în care se impune a se stabili dacă reclamantul trebuie să invoce doar un interes legitim public, ori a unui contencios subiectiv, caz în care invocarea interesului legitim public trebuie să fie subsidiară invocării unui interes legitim privat.

56. În această din urmă situație se solicită a se clarifica dacă simpla calitate de organism social interesat — asociație este suficientă pentru dovedirea interesului legitim privat, în susținerea acțiunii în contencios administrativ, sau acest interes trebuie să rezulte din elemente ale raportului juridic dedus judecătii, respectiv din realizarea interesului concret al aceluia organism social.

57. Așadar, obiectul analizei, în cadrul prezentei proceduri, nu îl reprezintă situația grupului de persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, care nu fac obiectul sesizării.

58. Noțiunea de organism social interesat este definită în art. 2 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 554/2004, ca „structuri guvernamentale, sindicate, asociații, fundații și altele asemenea, care au ca obiect de activitate protecția drepturilor diferitelor categorii de cetățeni sau, după caz, buna funcționare a serviciilor publice administrative”. După cum se observă, legiuitorul asimilează aceste entități persoanei vătămate, însă prevede explicit caracterul de organism social *interesat*.

59. Prin urmare, concluzia care se desprinde din interpretarea gramaticală a definiției este aceea că *nu este suficientă simpla înființare legală a unui asemenea organism social, asociație*, ci aceasta trebuie să invoce un interes, fie legitim public, fie drepturi și interese legitime ale unor persoane fizice determinate, care să fi fost vătămate prin actul administrativ ce face obiectul controlului de legalitate, în condițiile în care legiuitorul asimilează aceste organisme, la art. 2 alin. (1) lit. a) teza finală din Legea nr. 554/2004, cu persoanele vătămate.

60. Așadar, această a doua ipoteză conține două subteze distincte, întrucât organismul respectiv poate acționa, pe de o parte, în legătură cu un interes legitim public, iar, pe de altă parte, în legătură cu un drept sau interes legitim privat al unei persoane fizice private.

61. Legea nr. 554/2004 definește, la lit. p) din cuprinsul art. 2 alin. (1), *interesul legitim privat* ca fiind posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurată, iar la lit. r) din cuprinsul aceluiași text legal *interesul legitim public*, ca fiind interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice.

62. De asemenea, art. 8 din Legea nr. 554/2004 prevede, la alin. (11), că „Persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula cereri prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat”, iar la alin. (12) stipulează că, „Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), acțiunile întemeiate pe încălcarea unui interes legitim public pot avea ca obiect numai anularea actului sau obligarea autorității pârâte să emită un act sau un alt înscris, respectiv să efectueze o anumită operațiune administrativă sub sancțiunea penalităților de întârziere sau a amenzii, prevăzute la art. 24 alin. (2)”.

63. Prin urmare, se impune a se răspunde la întrebarea dacă, în acest caz, ne aflăm în situația unui contencios obiectiv, dacă aceste organisme exercită un control de tutelă administrativă sau rămânem tot în sfera contenciosului subiectiv.

64. Contenciosul subiectiv presupune vătămarea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim privat, astfel că instanța de contencios administrativ trebuie să verifice dacă prin actul administrativ, tipic sau asimilat, care face obiectul acțiunii s-a adus atingere unei situații juridice subiective. Instanța de contencios administrativ poate să anuleze, în tot sau în parte, actul administrativ nelegal, să oblige autoritatea publică să emită un act administrativ, să elibereze un alt înscris ori să efectueze o anumită operațiune administrativă. Totodată, în cazul în care reclamantul a solicitat acest lucru, instanța de contencios administrativ va hotărî și asupra despăgubirilor pentru daunele materiale și morale cauzate.

65. Contenciosul obiectiv are ca principal scop asigurarea legalității și promovarea intereselor generale, astfel că, prin acțiunea formulată, reclamantul urmărește să apere un interes legitim public. Obiectul acțiunii poate consta în anularea actului administrativ nelegal, obligarea autorității publice să emită un act sau un alt înscris ori să efectueze o anumită operațiune, fără însă a exista posibilitatea solicitării de despăgubiri pentru daunele materiale și morale cauzate.

66. Controlul de tutelă administrativă este un control special exercitat de autoritățile centrale sau de reprezentanții acestora asupra organelor administrației publice descentralizate, deconcentrate și autonome, în literatura de specialitate fiind considerat un element specific contenciosului obiectiv de anulare, și nu contenciosului subiectiv de drepturi¹.

¹ Lucian Chiriac, *Drept administrativ. Mijloace de control și reglare pentru înfăptuirea unui stat de drept*, Editura Universității „Petru Maior”, Târgu Mureș, 2005, p. 135.

67. În contenciosul administrativ românesc, în mod tradițional, regula a fost aceea că persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula acțiuni prin care invocă apărarea unui interes legitim privat.

68. În acest sens, în doctrina și jurisprudența clasică a contenciosului administrativ s-au subliniat următoarele: „Controlul jurisdicțional este pus în mișcare de particularul lezat. Aceasta întrucât acțiunea în contencios, oricât ar interesa ordinea socială, nu are totuși caracterul unei acțiuni populare. Particularul nu devine un agent de control al legalității actelor administrative decât în măsura în care ele îl privesc.”²

69. În doctrină s-a evidențiat faptul că intenția legiuitorului a fost aceea de a pune capăt așa-numitelor „acțiuni populare” intentate de diverse persoane de drept privat, fizice sau juridice, care nu erau în măsură să justifice, prin raportare la propria persoană, o vătămare a unui drept sau interes legitim privat și, ca atare, își întemeiau acțiunea numai pe teza vătămării interesului public³.

70. În același sens s-a pronunțat și Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr. 66 din 15 ianuarie 2009, sus-menționată, referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (11) din Legea nr. 554/2004, care a statuat că aceste dispoziții „au menirea de a clarifica și de a stabili în ce condiții și cine poate invoca apărarea interesului legitim public. Din conținutul textului se deduce că, prin acțiunea pe care o introduc la instanța de contencios administrativ, persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat nu pot invoca direct «interesul legitim public» pentru anularea unui act administrativ, ci numai în subsidiar, pe calea unor capete de cerere distincte, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge din încălcarea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim privat. Așadar, prin acțiunea introdusă, persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat trebuie să dovedească mai întâi că a avut loc o încălcare a dreptului sau interesului lor legitim privat, după care să susțină în sprijinul cererii și vătămarea interesului public, ce decurge din actul administrativ atacat. Prin adoptarea textului criticat, legiuitorul a urmărit să «paralizeze» așa-numitele «acțiuni populare» intentate de unele persoane fizice sau persoane juridice de drept privat care, neavând argumente să dovedească o vătămare a unui drept sau interes legitim privat propriu, recurg la calea acțiunilor întemeiate exclusiv pe motivul vătămării interesului public”.

71. Dispozițiile art. 8 alin. (11) din Legea nr. 554/2004 stabilesc faptul că interesul public poate fi invocat de persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat în formularea cererilor lor în fața instanței de contencios administrativ, numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

72. Cum organismele sociale sunt persoane juridice de drept privat, rezultă că dreptul acestora de a-și întemeia cererile în contencios administrativ prin care invocă vătămarea unui interes public este condiționat de existența unui interes legitim privat, iar între acesta și interesul legitim public invocat există o strânsă legătură, în sensul că cel de pe urmă decurge logic din cel dintâi.

73. Revenind la cele două modalități în care acționează organismele sociale interesate (invocând vătămarea unui interes legitim public, respectiv vătămarea unor drepturi și interese legitime ale unor persoane fizice determinate), incluzând și situația unei reclamante — asociație, persoană

juridică de drept privat fără scop patrimonial, potrivit art. 1 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța Guvernului nr. 26/2000*), doar prima ipoteză (invocarea vătămării unui interes legitim public) poate ridica problema circumscrierii sale în sfera contenciosului obiectiv, cea de a doua fiind, în mod evident, în sfera contenciosului subiectiv, în condițiile în care are la bază vătămarea unor drepturi și interese legitime subiective, chiar dacă ale altor persoane, și pentru care organismul social reclamant va avea dreptul de a acționa în condițiile justificării unei legitimări (de exemplu, izvorâtă din calitatea de membru al organismului social reclamant pe care o are persoana fizică ale cărei drepturi sau interese legitime se pretinde că au fost vătămăte).

74. Analizând, așadar, singura ipoteză legală în care se poate pune problema existenței sau inexistenței unui contencios obiectiv, respectiv ipoteza în care organismul social alege să formuleze o acțiune în contencios administrativ invocând o vătămare a unui interes legitim public, se constată că ne aflăm tot pe tărâmul unui contencios subiectiv, în care este necesară invocarea vătămării interesului legitim privat al organismului social reclamant, cu alte cuvinte, este necesar ca respectivul organism social să fie „interesat”, adică să aibă înscris în statutul său, ca scop principal, apărarea interesului public, cu respectarea principiului specialității capacității de folosință al asociației respective.

75. În acest caz este recunoscută admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ, exercitată de un organism social de natura celui menționat de dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 554/2004, dacă și în măsura în care poate fi stabilită o minimă legătură între *obiectul de activitate al respectivului organism și drepturile celor în interesul cărora organismul acționează*; dacă acest obiect este însă prea general și, prin acest caracter, nu poate angaja o relație firească și rezonabilă cu drepturile celor în interesul cărora organismul a acționat, atunci organismul nu justifică un interes legitim în a acționa, nefiind permis ca o acțiune promovată de un organism social interesat să mascheze o *acțiune populară* sau o *acțiune în contenciosul administrativ obiectiv*.

76. Vorbind despre organisme sociale interesate, legiuitorul nu pare a avea în vedere un interes exclusiv public, utilizarea unui adjectiv fiind făcută în scopul indicării unei însușiri proprii a substantivului însoțit, astfel încât, dacă organismul social este unul interesat, interesul nu poate fi altul decât al său însuși.

77. În literatura de specialitate s-a arătat că suntem în prezența unui contencios subiectiv, în cazul acțiunilor promovate de asociații, ca organisme sociale interesate⁴.

78. Potrivit art. 206 alin. (2) din Codul civil, care reglementează conținutul capacității de folosință a persoanei juridice, „Persoanele juridice fără scop lucrativ pot avea doar acele drepturi și obligații civile care sunt necesare pentru realizarea scopului stabilit prin lege, actul de constituire sau statut”.

79. Conținutul capacității de folosință a persoanei juridice este determinat de scopul (obiectul de activitate) pentru care a fost înființată. Cum scopul nu este același la fiecare persoană juridică, rezultă că nici capacitatea de folosință nu este aceeași pentru toate persoanele juridice, ci diferă după specialitatea fiecăreia⁵.

² C. Hamangiu, R. Hutschneker, G. Iuliu, *Recursul în casație și contenciosul administrativ. Comentariul legilor Curții de Casație și a Contenciosului administrativ, după doctrină și jurisprudență*, Editura „Națională” S. Ciomei, București, 1930, p. 467.

³ Antonie Iorgovan, Liliana Vișan, Alexandru Sorin Ciobanu, Diana Iuliana Pasăre — *Legea contenciosului administrativ — Comentariu și jurisprudență*, Editura Universul Juridic, București, 2008, p. 64.

⁴ Rodica Narcisa Petrescu, *Drept administrativ*, Editura Hamangiu, 2009, p. 493.

⁵ G. Boroș, C.A. Angheliescu, *Curs de drept civil. Partea generală*, Editura Hamangiu, 2011, p. 103.

80. Persoanele juridice cu scop nepatrimonial nu pot avea decât acele drepturi și obligații care corespund scopului lor statutar de activitate, în concordanță cu principiul specialității capacității de folosință a persoanei juridice. Orice act juridic care încalcă aceste limite este lovit de nulitate absolută.

81. Potrivit art. 2 alin. (3) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, statutul asociației cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute, precizarea scopului și obiectivelor asociației, actul normativ folosind și noțiunea de scop principal al persoanei juridice, atunci când prevede că asociațiile pot desfășura orice alte activități economice directe dacă acestea au caracter accesoriu și sunt în strânsă legătură cu acest scop (art. 48).

82. Concluzionând, se poate reține că, indiferent dacă asociația urmărește un interes general sau al unei colectivități, ori, după caz, interesul său personal nepatrimonial, aceasta trebuie să își stabilească prin statut scopul direct și obiectivele acesteia. Asociația nu poate avea decât acele drepturi și obligații care corespund scopului statutar de activitate, în concordanță cu principiul specialității capacității de folosință a persoanei juridice, actele juridice emise cu încălcarea acestui principiu fiind lovite de nulitate absolută.

83. Constatând constituționalitatea dispozițiilor art. 2 alin. (1) lit. a), l) și p) din Legea nr. 554/2004, prin Decizia nr. 256 din 14 martie 2006, Curtea Constituțională a României a reținut următoarele:

„... potrivit art. 52 alin. (1) din Constituție, pentru introducerea unei acțiuni în contencios administrativ, persoana vătămată trebuie să demonstreze încălcarea de către o autoritate publică a unui drept al său sau a unui interes legitim. Or, din interpretarea gramaticală a acestui text constituțional rezultă că se face trimitere «in terminis» numai la existența vătămării cu privire la un drept al persoanei, prin folosirea pronumelui posesiv «său», pe când în cazul interesului legitim nu se distinge dacă acesta poate fi public sau privat. Aceasta în timp ce, potrivit art. 21 alin. (1) din Constituție, exercitarea acțiunii injustiție de către orice persoană este posibilă numai pentru apărarea «drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime».

Curtea constată că dispozițiile art. 52 alin. (1) din Constituție se referă în mod expres la un drept al persoanei vătămate ca o condiție a introducerii unei acțiuni în contencios administrativ, iar în ceea ce privește interesul legitim, în concepția Constituției, acesta poate fi atât privat, cât și public, în lipsa unei precizări exprese a textului respectiv. În acest cadru devine aplicabil principiul potrivit căruia «ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus».

Curtea reține, astfel cum aprecia și Guvernul în punctul de vedere exprimat, că dispozițiile legale referitoare la posibilitatea sesizării instanței de contencios administrativ, în condițiile prevăzute de textele supuse controlului de constituționalitate, asigură atât ocrotirea interesului public, cât și respectarea interesului privat al persoanei ale cărei drepturi, libertăți sau interese legitime au fost vătămate.

În consecință, în unele cazuri, și anume «în considerarea realizării unui drept fundamental care se exercită în colectiv ori, după caz, în considerarea apărării unui interes public», așa cum prevede art. 2 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 554/2004, persoanele fizice pot introduce acțiune în contencios administrativ pentru apărarea unui interes legitim public, mai ales când se are în vedere un act administrativ normativ. Curtea reține că aceasta este o măsură eficientă pentru a înlătura din primul moment posibil eventualele abuzuri ale administrației publice, cu atât mai mult cu cât interesul legitim public are în vedere și interesele legitime private ale unei persoane.

În cauza dedusă judecării instanța de fond este competentă să stabilească dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru admisibilitatea acțiunii.”

84. Prin urmare, posibilitatea invocării unei vătămări a interesului legitim public de către o persoană de drept privat este, din perspectivă constituțională, o măsură eficientă pentru a înlătura din primul moment posibil eventualele abuzuri ale administrației publice, interesul public este strâns legat de interesul legitim privat, iar admisibilitatea unei astfel de acțiuni (întemeiată pe invocarea vătămării unui interes legitim public) prin raportare la condițiile prevăzute de lege, cade în sarcina instanței de judecată.

85. Plecând de la art. 52 din Constituția României, care fundamentează în interiorul dreptului național pozitiv, ca regulă generală, contenciosul subiectiv, legiuitorul român, prin Legea nr. 554/2004, a menținut contenciosul subiectiv drept regulă generală și, doar cu titlu de excepție, a instituit, limitativ, cazuri de contencios obiectiv: prefectul, autoritatea emitentă a actului atacat, Ministerul Public, Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

86. Faptul că organismele sociale nu sunt în măsură să declanșeze un contencios obiectiv rezultă și din interpretarea sistematică a Legii nr. 554/2004, care reglementează contenciosul administrativ, întrucât legiuitorul a ales să nu le poziționeze în mod distinct în corpul legii, așa cum a procedat în cazul subiectelor de drept anterior menționate, și nici nu le-a prevăzut în cadrul art. 3, ca subiecte de sesizare a instanței de contencios administrativ cu un control de tutelă, ci le-a asimilat „persoanei vătămate”. Or, această asimilare este de natură să excludă *ab initio* contenciosul obiectiv, persoana vătămată putând declanșa, prin definiție, exclusiv un contencios subiectiv.

87. Nu în ultimul rând, se impune a fi menționat și argumentul ce se desprinde din compararea situației organismelor sociale, ca subiecte îndreptățite expres de lege să invoce în fața instanței de contencios administrativ vătămarea unui interes legitim public, cu cea a Ministerului Public, celălalt subiect de drept menționat expres în lege [art. 1 alin. (5) din Legea nr. 554/2004] ca fiind îndreptățit să invoce o astfel de vătămare.

88. Astfel, dacă s-ar admite ideea că, la fel ca în cazul Ministerului Public, atunci când acesta acționează în temeiul art. 1 alin. (5) din Legea nr. 554/2004, organismele sociale promovează o acțiune în contencios obiectiv, nu doar că aceste subiecte de drept (legitimate de cele mai multe ori prin propriile acte constitutive să apere interese colective, publice) ar fi aduse, din punct de vedere juridic, la nivelul Ministerului Public [legitimată constituțional, prin art. 131 alin. (1) din Constituție să apere astfel de interese], dar s-ar crea chiar o situație juridică favorabilă celor dintâi în raport cu acesta din urmă, în condițiile în care, spre deosebire de Ministerul Public, care poate exercita un contencios obiectiv întemeiat pe vătămarea unui interes legitim public doar împotriva unui act administrativ cu caracter normativ, în cazul organismelor sociale, legea nu face nicio distincție.

89. Or, teleologic vorbind, o astfel de interpretare (acordarea în favoarea organismelor sociale a unor prerogative mai largi decât cele atribuite Ministerului Public) nu a fost avută în vedere de legiuitor, singura concluzie ce se poate desprinde fiind aceea că organismele sociale sunt îndreptățite să invoce vătămarea unui interes legitim public atât împotriva actelor administrative normative, cât și împotriva actelor administrative individuale, însă în granițele legale specifice contenciosului subiectiv.

90. Prin urmare, în situația acțiunii promovate în contencios administrativ de către organismele sociale interesate, în definiția legală dată acestora prin dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 554/2004, legiuitorul a avut în vedere reglementarea unui contencios subiectiv, în care invocarea interesului legitim public este subsidiară invocării unui interes legitim privat, acesta din urmă însă decurgând din legătura directă dintre actul administrativ supus controlului de legalitate și scopul direct și

obiectivele organismului social — asociație, potrivit statutului acestuia. Verificarea existenței acestei legături urmează să se facă de instanțe de la caz la caz, prin raportare la elementele raportului juridic dedus judecării, nefiind suficientă menționarea în statut a activității de „apărare a interesului public”, ca scop principal al respectivului organism social interesat.

91. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu referire la art. 514 din același cod,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) lit. a), r) și s) și art. 8 alin. (1¹) și (1²) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

În vederea exercitării controlului de legalitate asupra actelor administrative la cererea asociațiilor, în calitate de organisme sociale interesate, invocarea interesului legitim public trebuie să fie subsidiară invocării unui interes legitim privat, acesta din urmă decurgând din legătura directă dintre actul administrativ supus controlului de legalitate și scopul direct și obiectivele asociației, potrivit statutului.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 2 martie 2020.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

